

EXAMENTRAINING HAVO ENGELS

2021

Drs. H.G.A. Honders

Drs. L.L. Jongejans

Drs. J.H.F. Budding-Derks

Drs. S. van Haaren-van der Ster

L & M
educatief

© Uitgeverij L & M Educatief - Zeist, 2020

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door middel van fotokopieën, opnamen of op welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Uitleen en/of verhuur met het oogmerk economisch of commercieel voordeel te behalen, is verboden, tenzij hiervoor voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever is verkregen.

Internet heeft een rol gespeeld bij de samenstelling van deze uitgave. Wij hebben daarbij getracht alleen gebruik te maken van rechtenvrij materiaal. Mocht u desondanks van mening zijn dat inbreuk is gemaakt op bij u berustende rechten, dan verzoeken wij u hierover contact met ons op te nemen binnen drie maanden na verschijning van deze uitgave.

Contactgegevens: Uitgeverij L & M Educatief, Slotlaan 210-C, 3701 GT Zeist;
telefoon: 030-6932445; e-mail: info@examentrainingen.nl; website: www.examentrainingen.nl

Examentraining havo Engels 2021

INHOUD	pagina
Woord vooraf	4
Stappenplannen voor het maken van tweede fase-examens	6
De stappenplannen toegepast	10
Herexamen vmbo-tl 2018 ('instapexamen')	28
Eindexamen havo 2017	58
Herexamen havo 2017 (zonder uitwerkingen)	90
Eindexamen havo 2018	114
Herexamen havo 2018	145
Eindexamen havo 2019	176
Herexamen havo 2019	208
Uitwerkingen herexamen vmbo-tl 2018 ('instapexamen')	242
Uitwerkingen eindexamen havo 2017	249
Uitwerkingen eindexamen havo 2018	258
Uitwerkingen herexamen havo 2018	267
Uitwerkingen eindexamen havo 2019	275
Uitwerkingen herexamen havo 2019	283
Veelgebruikte formuleringen in meerkeuzevragen	292
Structuurwoorden	296
Scoresleutels	300

The wolf at the door

- 1 Here we go again. Four years ago this week, the world watched terrified as a newly discovered strain of flu spread, with shocking rapidity, from its starting point in Mexico to countries across the globe. The H1N1 swine flu did what SARS and H5N1 bird flu failed to do: it turned into a pandemic, just as health experts had been dreading. Luckily, it turned out to be quite mild. But its relatively low death toll was taken by some as evidence that the public health response had been an overreaction; the scientists had cried wolf, they claimed — perhaps at the request of vaccine manufacturers.
- 2 10 Now we are faced with a worrying new outburst of flu, this time from China. So far H7N9 avian flu has not been able to pass readily from person to person. That might change at any time — and if it does, there's every reason to fear the worst. That's not just because the new flu seems to be at the lethal end of the scale. It's also because we are barely any better equipped to respond to a pandemic than we were in 2009 — despite considerable scope to enhance our readiness.
- 3 We have made some progress. Better monitoring has allowed us to track this eruption more closely, although we still don't know exactly where it came from. Last year's controversial research on what makes a flu strain dangerous has proved its worth by uncovering the H7N9 threat long before we might otherwise have spotted it.
- 4 As we continue to get better at spotting potentially dangerous viruses, we can expect alarm bells to start ringing more frequently. The danger is that this will breed complacency, rather than vigilance — and that this will be encouraged by short-sighted types who say that the warnings are only meaningful if the worst actually comes to pass.
- 25

- 5 We are still a long way from being able to contain flu, and so the risk of a pandemic remains very real. Of course, there is always a place for healthy scepticism. Science, more than any other field of human
30 endeavour, prizes it. But we should not spend so much time debating whether scientists are crying wolf that we forget that wolves really do exist.

adapted from an article from *NewScientist*, 2013

- 1p 8 What becomes clear about the H1N1 virus in paragraph 1?
1 It spread further than SARS and H5N1.
2 It was a comparatively innocent virus.
A only 1 is correct
B only 2 is correct
C both 1 and 2 are correct
D neither 1 nor 2 are correct
- 1p 9 What is the main problem with flu epidemics according to the writer, judging from paragraphs 1 and 2?
A Health authorities are hardly better prepared to deal with them.
B Health authorities issue warnings about them without consulting the pharmaceutical industry.
C Health authorities tend to send out reassuring messages about them.
D Health authorities unnecessarily spend a lot of money on battling them.
- “short-sighted types who say that the warnings are only meaningful if the worst actually comes to pass” (paragraph 4)
- 1p 10 Which of the following sentences from the text is in line with this reasoning?
A “But its relatively low death toll was taken by some as evidence that the public health response had been an overreaction” (paragraph 1)
B “That’s not just because the new flu seems to be at the lethal end of the scale.” (paragraph 2)
C “Better monitoring has allowed us to track this eruption more closely, although we still don’t know exactly where it came from.” (paragraph 3)
D “As we continue to get better at spotting potentially dangerous viruses, we can expect alarm bells to start ringing more frequently.” (paragraph 4)
- “The wolf at the door” (title)
- 1p 11 Which of the following does “the wolf” in this text refer to?
A policy made by ill-informed officials
B the interests of the pharmaceutical industry
C the outbreak of a contagious disease
D the unreliability of scientific evidence

👁 Eye opener bij tekst 5

Voor een goed begrip van deze tekst volgt hieronder een korte inleiding in het Nederlands.

We schrijven medio 2019. Virologen en andere gezondheidsdeskundigen waarschuwen de wereld al jaren voor griepvirussen die van dieren kunnen overspringen op mensen. De mensheid heeft ook al ervaring opgedaan met uitbraken van coronavarianten als de vogelgriep en de varkensgriep. Er zijn daarbij wereldwijd slachtoffers gevallen, zeker, maar uiteindelijk lijkt het allemaal toch wel mee te vallen. Wordt er door veel wetenschappers niet overdreven gewaarschuwd? Paniek gezaaid? Is er sprake van 'cry wolf', van loos alarm slaan? Sommigen critici vinden van wel, en zien er zelfs een uitgekiend plan in van vaccinfabrikanten om hun winsten op te drijven.

Dan ontstaat eind 2019 in Wuhan, China, een nieuwe coronavariant: Covid-19. Voor westerlingen lijkt het in het begin nog een ver-van-mijn-bed-show. Er wordt eerst wat lacherig gereageerd. Het virus verspreidt zich echter snel wereldwijd, en is veel dodelijker dan zijn voorgangers. De 1,5-metersamenleving wordt een feit. We moeten thuisblijven. Een jaargang examenkandidaten komt van school zonder eindexamen te hoeven doen. En wat betreft het loos-alarm-slaan: we blijken pijnlijk slecht voorbereid te zijn, er is grote schaarste aan tests, mondkapjes en beademingsapparatuur.

We hebben het gevaar onderschat. De wereld moet maandenlang op slot. En je hoort niemand meer over 'cry wolf'. Want de wolf is echt, zoals deze tekst in 2013 al concludeerde.

Vocabulaire bij tekst 5

In de woordenlijsten is onderscheid gemaakt tussen belangrijke woorden waarvan het nuttig is ze te kennen, en minder belangrijke woorden. De laatste zijn cursief gedrukt.

Oefening

Bedek de linkerkolom. Zoek in de tekst de vertalingen van de woorden in de rechterkolom.

2	<i>strain of flu</i>	<i>variant van het griepvirus</i>
	rapidity	snellheid
4	pandemic	wereldwijde epidemie, pandemie
6	<i>was taken as</i>	<i>werd opgevat als</i>
8	to cry wolf	paniek zaaien
11	<i>avian flu</i>	<i>vogelgriep</i>
14	lethal	dodelijk
16	scope	ruimte, gelegenheid
	to enhance	verbeteren
17	to monitor	in de gaten houden
19	controversial	(hier:) spraakmakend, opzienbarend

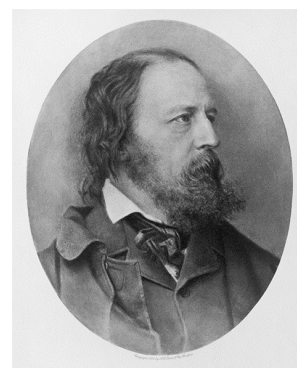
24	to breed complacency vigilance	veroorzaken, voortbrengen zelfvoldaanheid waakzaamheid
27	to contain	inperken, in toom houden
29	human endeavour	menselijke inspanning
30	to prize	waarderen, hoog aanslaan

Tekst 6

Better to have loved and lost, than never to have loved at all

adapted from an article by **David Waters**

1 In his extraordinary work *In Memoriam*, about the
loss of his closest friend, Arthur Hallam, the poet
Alfred Lord Tennyson (1809 – 1892) writes the
unforgettable lines 'Better to have loved and lost,
5 than never to have loved at all'. These words have
become a cliché of romantic fiction: they're powerful
and true, but it's important to remember that they
were inspired by intense friendship rather than
erotic love.

2 10 Today, when a friendship ends, we'll nonchalantly click the 'unfriend'
button on Facebook or, perhaps, ignore this person's emails like so much
spam. We do not write a 2,000-line elegy expressing our torment at
friendships lost anymore. Nowadays we are careful not to risk revealing
our feelings of envy, anger or hurt to the person we once cared about so
15 much.

3 According to the American author René Brown, it's when we
disengage from our friends that we suck all the oxygen from the
relationship. The breaking of trust and even the telling of lies are more
acceptable to us than being ignored, he says. Disengagement hurts us so
20 profoundly because when we were born, a close connection with our
parents was essential to our survival. We need to be seen, acknowledged
and responded to by others in order to thrive. Being ignored, as every
bully knows, is one of the most powerfully destructive weapons.

4 A combination of social media, our busy lives and our unwillingness to
25 think about what friendship really means is turning our social connections
into so many things to be managed, sorted, selected and collected.
Friends have become a special kind of social currency that we use to
demonstrate our popularity. As parents, we wish to be our teenage
children's best friends; corporations pitch themselves as communities,
30 insisting that colleagues are 'frolleagues' (friends and colleagues), and
even our enemies need to be kept close under the banner 'frenemies'.

Antwoordblad bij herexamen havo 2019

Instructie

Meerkeuzevraag: omcirkel het goede antwoord (zie voorbeeld 1 hiernaast).
 Fout gemaakt? Kruis je eerste antwoord door en omcirkel een ander (voorbeeld 2).
 Wéér niet goed? Kruis dan ook dat antwoord door en omcirkel een ander. Is dat antwoord al doorgekruist, zet dan de letter van je keuze vóór het vraagnummer (voorbeeld 3).

Open vraag: schrijf je antwoord in de brede kolom "open vragen".

(1)

1	A	B	☒	D
---	---	---	----------------------------------	---

(2)

1	☒	B	☒	D
---	----------------------------------	---	----------------------------------	---

(3) **C**

1	☒	B	☒	D
---	----------------------------------	---	----------------------------------	---

Meerkeuzevragen

1	A	B	C			
2				Open vraag		
3				Open vraag		
4	A	B	C	D		
5	A	B	C	D		
6				Open vraag		
7				Open vraag		
8	A	B	C	D		
9	A	B	C	D		
10	A	B	C	D		
11	A	B	C	D		
12				Open vraag		
13	A	B	C	D		
14	A	B	C			
15	A	B	C	D		
16	A	B	C			
17	A	B	C	D	E	
18	A	B	C	D		
19				Open vraag		
20	A	B	C	D		

21				Open vraag		
22	A	B	C			
23	A	B	C	D		
24	A	B	C	D		
25				Open vraag		
26	A	B	C	D		
27	A	B	C	D		
28	A	B	C	D		
29				Open vraag		
30	A	B	C			
31	A	B	C	D		
32	A	B	C	D		
33	A	B	C			
34	A	B	C			
35	A	B	C	D		
36				Open vraag		
37	A	B	C	D	E	
38	A	B	C	D		
39				Open vraag		

Voor het beantwoorden van de open vragen kun je gebruik maken van de voorgedrukte antwoordbladen op de volgende pagina's.

Structuurwoorden

De volgende woorden zijn belangrijk omdat ze de structuur van een tekst weergeven. Zowel bij traditionele meerkeuzevragen als bij meerkeuze-invulvragen zijn deze woorden van groot belang.

Let op deze woorden bij het beantwoorden van de vragen en zorg ervoor dat je *niet* meer hoeft na te denken over de betekenis.

REDEN/OORZAAK

as	omdat, daar	<i>As</i> you are here, we can discuss the matter.
because	omdat	I couldn't do my work properly <i>because</i> you were too late.
for	want	They could hardly see a thing, <i>for</i> it was almost midnight.
since	omdat, immers	Traffic noise is a problem here, <i>since</i> these houses are situated close to the motorway.

TEGENSTELLING

although	hoewel, ofschoon	<i>Although</i> he was late, he could watch his favourite programme.
all the same	toch, niettemin	It was raining; <i>all the same</i> we went out.
but	maar	This car is very old, <i>but</i> it still runs well.
even so	toch, desondanks	This could result in some difficulties. <i>Even so</i> , there's no need to worry too much.
even though	ook al, zelfs al	He didn't wear a raincoat, <i>even though</i> it was raining.
however	echter, evenwel	Women do not mind losing a game. For men, <i>however</i> , it seems to matter a great deal.
by contrast	daarentegen	Their old car had been small and slow, <i>by contrast</i> the new one was big and fast.

Scoresleutels (vervolg)

punten	2018		2019		punten	2018		2019	
	I	II	I	II		I	II	I	II
50	-	-	-	-	27	6,6	6,7	6,4	6,5
49	-	-	-	-	26	6,4	6,5	6,2	6,3
48	-	-	-	-	25	6,2	6,3	6	6,1
47	10	-	10	-	24	6	6,1	5,8	5,9
46	9,9	10	9,9	10	23	5,8	5,9	5,6	5,7
45	9,8	9,9	9,8	9,9	22	5,6	5,7	5,4	5,5
44	9,7	9,8	9,6	9,8	21	5,4	5,5	5,2	5,3
43	9,6	9,7	9,4	9,6	20	5,2	5,3	5	5,1
42	9,4	9,6	9,2	9,4	19	5	5,1	4,8	4,9
41	9,3	9,4	9,1	9,2	18	4,8	4,9	4,6	4,7
40	9,1	9,2	8,9	9	17	4,7	4,7	4,5	4,5
39	8,9	9	8,7	8,8	16	4,5	4,5	4,3	4,3
38	8,7	8,8	8,5	8,6	15	4,3	4,3	4,1	4,1
37	8,5	8,6	8,3	8,4	14	4,1	4,1	3,9	3,9
36	8,3	8,4	8,1	8,2	13	3,9	3,9	3,7	3,7
35	8,1	8,2	7,9	8	12	3,7	3,7	3,5	3,5
34	7,9	8,1	7,7	7,9	11	3,5	3,6	3,3	3,4
33	7,7	7,9	7,5	7,7	10	3,3	3,4	3,1	3,2
32	7,5	7,7	7,3	7,5	9	3,1	3,2	2,9	3
31	7,3	7,5	7,1	7,3	8	2,9	3	2,7	2,8
30	7,1	7,3	6,9	7,1	7	2,7	2,8	2,5	2,6
29	7	7,1	6,8	6,9	6	2,5	2,6	2,3	2,4
28	6,8	6,9	6,6	6,7	5	2,4	2,4	2,5	2

Toelichting

Voor elke goed beantwoorde meerkeuzevraag(-invul)vraag krijg je 1 punt en voor elke open vraag maximaal het bij de vraag vermelde aantal. Afhankelijk van het examen kun je ten hoogste 46-49 punten behalen. Om je cijfer te bepalen zoek je je score op in de kolom 'punten'. Het cijfer lees je vervolgens af in de kolom van het betreffende examen.